

Foaia Dieceza

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Clujului

Abonamente	MANUSCRISELE SE VOR TRIMITE PE ADRESA CONSILIULUI EPARHIAL, SECȚIA CULTURII	Publicații
Parohii cl. I 450 Lei	EPISCOPIA CARANSEBȘ CONT C. E. C. Nr. 88	Concursuri protopopiate 1000 Lei
" cl. II 400 Lei		parohii cl. I 600 Lei
" cl. III 350 Lei		" " II 500 Lei
Sub clasă 300 Lei		" " III 400 Lei
Particulari 200 Lei		Diferite publicații cm. □ 6 Lei

DUHUL INFRAȚIRII

Trecutul de două ori milenar al creștinismului, ne confirmă adevărul că bunul cel mai prețios ce depășește — cu mult — celelalte bunuri pământești și care deține un rol hotărâtor în dinamizarea vieții spirituale și în același timp la stabilirea unui climat de sinceră și permanentă armonie socială în lume, este: iubirea.

Din nețărmurita Sa iubire, Tatăl ceresc a creiat lumea, din aceeași iubire a trimis pe Fiul Său în lume, pentru a o descătușa din robia păcatelor și tot prin iubire, Duhul Sfânt lucrează ca să ne facă vrednici de împărăția cerească.

Pentru membrii Bisericii lui Hristos, aleasa virtute a iubirii este sinteza cea mai pură a vieții. Ea, coboară cerul pe pământ și înalță pe om spre sublimitatea cerului. Imprăștiată în lume, sămânța iubirii creștine face să răsară o floare rară, care răspândește mireasma bunei înțelegeri și a înfrățirii între oameni.

E locul să subliniem, că niciunde nu se evidențiază — mai concludent — valoarea roadelor iubirii în lume, ca în cuvintele rugăciunii Mântuitorului către Părintele ceresc, ca El să „păzească” ca toți creștinii „să fie una”, adică să rămână înfrății într-o singură biserică și închinători unei singure credințe.

Valoarea acestei unice rugăciuni, ce a înflorit pe buzele Celui mai nevinovat pământean crește, în mod considerabil, întrucât ea constituie testamentul, adică ultima și suprema dorință a lui Iisus — înainte de a se

înălța la cer — față de Biserica întemeiată de El în lume.

Este evident deci că pentru fiecare creștin, acest testament, va trebui să fie un îndreptar de înaltă valoare etică pentru viață.

Intr'adevăr, trecutul frământat al creștinismului, ne arată că duhul înfrățirii și unității a stăpânit cu o neegalată tărie, în epoca creștinismului primar. Apostolii, ucenicii și mulțimea care urma pe Iisus, erau „una”, un trup și un duh, aceeași iubire caldă și aceeași înfrățire sinceră, învăluindu-i pe toți. Fiecare dintre ei și cu toți laolaltă, erau conștienți că au: un Domn, o Credință și o Biserică.

Nu a fost scutită însă Biserica lui Hristos — în decursul veacurilor — nici de proroci mincinoși, cari au căutat prin vorbe răstălmăcite și viclene să aducă sminteală și învrăj-bire în sânul creștinismului.

Acești proroci mincinoși s'au făcut vinovați de o îndoită culpă, căci întâiu au semănat vrajbă și desbinare între frați și ce e mai grav, au nesocotit cea mai arzătoare dorință a Mântuitorului ca toți fiii Tatălui ceresc „să fie una”.

În zilele noastre, acești proroci continuă să aducă o tot mai dure-roasă și adâncă învrăj-bire între creștini și mai ales în biserică noastră strămoșească. Pentru a înșela mai ușor — sufletele naive — aceștia vin să propovăduiască Cuvântul Domnului, în numele unor biserici „apostolice”, „evangeliste” sau „pen-

ticostale", căutând să pună „altă temelie afară de cea pusă, care este Iisus Hristos" (I. Cor. 3, 11.)

Desbinarea aceasta, risipește unitatea și răcește iubirea care e dela Dumnezeu. Pe de altă parte „biserițele" eretice, cari se înfiripează, nu au nimic din „legătura harului", al cărui tezaur se păstrează neîntrerupt în biserica ecumenică.

Departate de a fi „apostolice", aceste „biserițele" noui, pe care le vedem că răsar prin orașele și satele noastre, nu pot fi nici dela Hristos și nici dela Duhul Sfânt, căci Mântuitorul a întemeiat o singură Biserică, pe o singură temelie. Biserițele „sectare", zidite pe alte temelii, nu pot fi deci alui Hristos, ci sunt simple și otrăvitoare născociri omenești.

Desigur, că Mântuitorul nu dorește însă pierzania celor rătăciți, dar ne face să înțelegem cât de josnică este fapta acelor, cari aduc smintea și desbinare în lume.

În aceste împrejurări, Bisericii noastre strămoșești, zidită pe temelie pusă de Mântuitorul, îi revine misiunea de a readuce la staul toate oile rătăcite dealungul veacurilor.

Biserica noastră strămoșească și slujitorii ei, își va împlini sublima ei misiune, atunci când va restabili vechea noastră unitate spirituală, care a fost chezașia permanenței noastre pe aceste meleaguri.

Pr. Prof. V. Turcan

Incercări portretistice în literatura celor dintâi secole creștine

Complex și greu de înțeles, omul devine totuși pentru un ochiu de atent observator, extrem de transparent. Începând cu trăsăturile fizionomice și sfârșind cu gesturile sau cuvintele, toate pot fi mărturia unor calități ori stări sufletești interne, chiar și atunci când ele prezintă tendința de a se învălui în mantia opacității. Iată spre pildă: forma nasului, sprincenelor, frunții, mișcarea buzelor, dilatarea nărilor, contractarea mâinilor, felul umbletului, etc... pot demasca, involuntar cele mai adesea, gându-

rile și intențiile unui ins. Cine va citi eseuul lui B. P. Hășdeu: „Filosofia portretului lui Tepeș", ori puternicul studiu „Măinile" al lui Ion G. Duca, va înțelege mai bine cece avem intenția de a spune. Cei vechi, de alt fel, ne-ar putea ajuta aici prin observațiile lor extrem de minuțioase, consemnate, izolat e adevărat, în întinsul operelor lor. „Caracterele" lui Theophrast, narațiunile și discursurile din Istoria lui Tukyde, mai puțin Herodot, Moralia și Viețile paralele ale lui Plutarh, etc... ne zugrăvesc personajii istorice ori tipuri de oameni, compun cu alte cuvinte portrete, în care vedem oglindindu-se natura, spiritul și caracterul cuiva. (cf. Maria Himu, Portretul în Tucidide, în: Revista clasică, Buc., t. IV-V, 1932/33, p. 193 sq.).

Nimic nu poate fi mai fructuos pentru un om decât faptul de-ași deschide ochii mari și a privi tot ce se petrece împrejur. Ar cunoaște atunci multe lucruri, pe cari ceilalți ochi având nu le văd, și urechi având nu le aud. Anticii au procedat astfel.

După ei și Părinții Bisericii. Acestora nu le scapă nimic. Observă și interpretează totul. Sunt impresionati de figurile pe cari le întâlnesc în cale (Ioan Klimax, Scara, XV, Migne, P. G. LXXXVIII, 892D), admiră cu lacrimi în ochi tablourile pe cari le contemplă (Grigorie al Nyssei, Despre dumnezeirea Fiului și Sf. Duh: lauda lui Avraam, Migne, P. G. XLVI, 572 C. D. și Asterie al Amasiei Ecfrașă la mucenicia Eufimiei, Migne, P. G. XL, 333—337), prind în caracterizări monologice întreg temperamentul și fizionomia cuiva — Numele de: Athanasie cel Mare, Ioan Hrisostomul, Petru Hrisologul, Maxim Mărturisitorul, Ioan Milostivul, Dionisie Exiguul, etc... etc... ne stau mărturie.

Aceasta ar fi fost prea puțin însă. Trăind în mijlocul frământărilor sociale, luând parte la bucuriile și durerile semenilor lor, sfinții Părinți au dobândit o bogată experiență portretistică, ca să-i zicem astfel, pe care au căutat apoi s'o utilizeze în acțiunile lor pastorale. Iată spre pildă episcopul Carthaginei Cyprian, martor ocular al groaznicului flagel produs de ciumă în anul 252/3, folosește observațiile făcute asupra bolnavilor în tratatul prin care și îndeamnă credincioșii să nu se teamă de moarte. Și atunci găsește ocazia a schița în trăsături bine nuanțate și impresionate imaginea unui ciumat. Îi redăm însăși

cuvintele lui: „Boala care s'a încuibat în măruntaie ne macină puterile, focul care se aprinde în interior ne face gâttelej numai o rană, vărsatul care nu se mai oprește ne atacă intestinele, ochii ni se injectează de sânge, contagiunea necesită pentru unii amputarea picioarelor sau a altor membre, o sfârșeală de moarte ne cuprinde trupul epuizat, ne împiedecă de-a mai merge, ne asurzeste, ne orbește...” (Cyprian, de mortalitate, XIV, ed. G. Hartel, col. C. S. E. L. III, I, Vindobonae, 1868, p. 305).

Mai târziu, în 367/8 provincia Cappadociei pustiită de o nimicitoare secetă, oferi sf. Vasile cel Mare prilejul de a contura următorul tablou de-o expresivitate emoționantă, a celui chinuit de nemân-care: „Foamea. boala înfometatului, zice el, este un chin plin de jale. Foamea este cea mai mare nenorocire omenească; moartea prin foame este cea mai crudă moarte... Foamea este un chin prelungit, o durere care durează, o boală încuibărită în noi înșine care nu mai dispăre, o moarte veșnic prezentă și totuși veșnic amănată. Foamea consumă umezeala (scil. umoarea) firească a trupului, micșorează căldura corpului, împuținează grosimea trupului și-i îndepărtează puțin câte puțin puterea. Carnea se înfășură împrejurul oaselor ca o pânză de paianjen; fața își pierde floarea sa; roșeața din obraz dispăre, căci sângele se topește; albeața pielii piere, căci slăbiciunea o înegrește. Trupul se învinețește pentrucă din pricina suferinței ajunge un trist amestec de gălbiciune și negreală. Genunchii tremură și se mișcă cu greu, glasul este subțire și slab; ochii slăbiți în cavitățile lor, stau în zădar în orbite, ca și miezii de nucă acoperiți în cojile nucilor; stomacul e gol, stors și fără de formă; nu mai are volum, măruntaiele nu mai stau în starea lor naturală, ci sunt lipite de oasele spatelui...” (Vasile, Omilie rostită la vreme de foamete și secetă, VII, Migne, P. G. XXXI, 321 B 324 A și trad. D. Fecioru, Buc., 1947, p. 13 cf. Grigorie de Nazianz, Necrolog în cinstea marelui Vasile, XXXIV—XXXVI, ed. F. Boulenger, Paris, 1908, pp. 132—136).

Avem aici două portrete: unul al *ciumatului*, altul al *flământului*, ambele de un realism care stă alături, de nu cumva îl întrece, pe-al descrierilor din

paginile vestitului autor al „Comediei umane”, Balzac.

Dacă pasagiile invocate acum au condensat în expresii atât de plastice unele suferințe trupești, am putea cita altele în cari sunt descrise oarecari înfirmități sufletești. Așa spre pildă, luxul femeilor și împătımirea care-l determină, sunt prinse de Ioan Hrisostom în următorul portret al heterei de pe stradă: „Căci și frumusețea feții, și farmecul mișcărilor, și mersul îngrijit, și murmurul plăcut al vocii, și încondeerea ochilor, și sulemenirea obrajiilor, și gătirea părului unduios, și cănirea buclilor, și strălucirea veșmintelor, și felurimea giuvaerurilor de aur și sclipirea pietrelor, și mirosul parfumurilor, și toate cele cu cari se îngrijește pentru împodobirea sa sexul femeesc, sunt prea potrivite ca să turbure un suflet...” (Despre preoție, VI, 2, 507, trad. Aristide N. Geamănu, Craiova, 1941, p. 149). În alt loc, același vorbește despre haina care „strânge ca într'un corset cu multă exactitate pieptul, forțându-l aproape să nu se mai poată umfla și desumfla, despre sulimanurile de pe față, văpsirea pe sub gene, călcătura și pășirea a lene, vocea desmierdată, ochiul umed și plin de toată răutatea, ridicarea voalului cu cochetărie sau a hainei de pe deasupra, cingătoare curioasă foarte, ghete strâmte...” ca fiind atitudinile și gesturile prin cari se manifestă un suflet pornit spre desfrânare. (Ioan Hrisostom, Comentariu la I. Timotei, Omil VIII, Migne, P. G. LXII, 541 și trad. Th. A. Ploșteanu, Buc., 1911, p. 71).

O. imagine tot atât de bine conturată, vizând de astă dată un alt defect, ne-o oferă același Vasile pe care l-am citat și mai sus; observând felul în care invidia se manifestă prin privire și întreg felul de comportare, al cuiva el scrie: „... Invidia este întristarea pentru fericirea aproapelui. De aceea pe pismătăreț niciodată nu-l părăsește neliniștea, niciodată nu-l părăsește indispoziția. A rodit mult țarina aproapelui? Are acesta casă plină de toate cele de trebuință pentru viață? Are omul mulțumire? Toate acestea întrețin boala și adaugă durere pismătărețului. Așa că nu se deosebește cu nimic de un om gol, rănit de toți.

„Este cineva brav? Stă bine cu sănătatea? Acestea rănesc pe pismătăreț. Este un altul mai frumos la chip? Altă rană

pentru pismătăreț. Intrece cutare pe cei mulți prin calitățile lui sufletești? Este ținut în cinste și admirat pentru înțelepciune și pentru puterea cuvântului? Este un altul bogat și-și face o strălucită cinste din a da și a împărți celor săraci, și este mult laudat de cei cărora le face bine? Toate acestea sunt lovituri și răni, cari-l ating drept la inimă. Și cece face mai grea boala lui, este că nici nu poate măcar s'o spună. Ci pleacă ochii în jos, și este pomosorât și confuz și plânge și îl pierde răul de care suferă. Iar dacă este întrebat de suferința lui, se rușinează și-și face cunoscută nenorocirea, să spună cu sunt pismătăreț și amărât și mă consumă binele prietenului și mă plâng de fericirea fratelui și nu pot suferi privirea bunurilor altora, ci-mi fac o nenorocire din buna stare a aproapelui. Căci acestea ar fi să spună, dacă ar vrea să spună adevărul. Nevoind însă să mărturisească nimic din acestea, ține boala în adâncul său și ea îl roade și îl consumă.

„Așa că nici nu caută doctor pentru boala lui, nici nu poate găsi leac, care să-i ușureze suferința, deși Scripturile sunt pline de aceste tămăduiri; ci o singură ușurare așteaptă pentru răul lui, să vadă căzând pe careva din cei invidiați. Acesta este scopul urii, să vadă ajungând nenorocit, din fericit ce era, pe cel pismuit, să-l vadă de plâns pe cel invidiat. Atunci se împacă și-i este prieten, când îl vede lăcrămând, când îl vede îndurerat. Nu se bucură cu cel voios, dar lăcrămează împreună cu cel care plânge, și-l căinează pentru schimbarea vieții, pentru cele dela cari și la cari a căzut, nu din iubire și compătimire scoțind în evidență cele de mai înainte, ci pentru a-i face și mai grea nenorocirea.

„Pe copil îl laudă după ce a murit, și-l încarcă cu mii de elogii, spânând cât era de frumos la chip, cum învăța ușor, cât de bine era în toate; dacă ar trăi însă, nu ar avea pentru el cuvinte atât de plăcute. Și dacă vede pe mulți laudându-l și ei, iarăși se schimbă și pismuește pe cel mort. Bogăția o admiră după scăpătate. Frumusețea corpului vigoarea, sănătatea le laudă și le înalță după îmbolnăvire. Și în toate este dușmanul celor prezente, dar prietenul celor pierdute „(Vasile, Omilia XI despre invidie, 1—2, Migne P. G. XXXI,

373 A 376 A și trad. Teodor M. Popescu, București, 1936, pp. 12—13).

* * *

Pasajii de acest fel ar mai putea fi găsite nenumărate în atât de interesanta literatură a celor dintâi secole creștine. Credem însă a reeși cu evidență și din cele citate aici, puternicul simț de observație al Părinților, cum și talentul lor în a potretiza diferite atitudini fizice sau morale. Un studiu mai temeinic în această direcție ar putea aduce unele informații, să le zicem, inedite. Acum n'am făcut decât să indicăm o problemă, poate eventual și o sugestie pentru cei cari ar dori s'o reia aprofundând-o.

Diacon N. Corneanu

Vizitațiuni canonice

MĂRUL

În continuarea vizitațiunilor canonice din acest an P. S. Sa Părintele Episcop Veniamin a descins, Duminică 4 Iulie a. c., în frunțașă comună *Mărul*, situată în extremitatea sud-vestică a eparhiei și a ținutului de graniță din Banat.

Pregătiți sufletește pentru acest eveniment deosebit de important, populația satului s'a pus în mișcare încă din zorii zilei.

Un banderiu de călăreți alcătuit din 30 flăcăi încălecați pe cai montani sălbăteciți de sprinteni, au purces, sub comanda ofițerului Gh. Anca, ca să întâmpine pe înaltul oaspete cu însoțitorii, încă dela hotar; iar un oier încercat în semnalizările de munte, aștepta pe creasta pleșuvă din spatele Bisericii ca să dea știre clopotarilor cari stăteau în poziție de repaus cu mâinile pe frânghii.

Intellectualii, săteni, copii de școală, toți se alinau pe marginea drumului presărat cu flori de fân, formând, în așteptare, un imens defileu alb și impacientat care așteaptă dornic să devină cadrul celei mai mărețe clipe de sărbătoare din istoria comunei.

Totul aranjat, totul comandat, totul executat, după străvechea disciplină și tradiție grănicerească transmisă succesoral din generație în generație.

La un singur semn, totul se pune în mișcare, ca un orologiu uriaș mănânat de o putere nevăzută. P. S. Sa a fost dus în comună cu alaiul și fastul impresionant, la care a contribuit fiecare credincios, în felul său. P. S. Sa descinde din mașină sub arcul de verdeată înălțat în fața casei parohiale în uralele și entuziasmul nepotolit al mulțimii.

DI. A Bistreanu primarul satului, talmăcește emoționat, bucuria acestei vizite la care P. S. Sa mulțumește cald și binevoitor pentru primirea ce l-s'a făcut.

Pășind pe sub arcul de triumf al credinței nevestețite din comună, Chiriarhul este urmat de P. O. Prot. Dr. Marcu Bănescu consilier eparhial, P. O. Prot. Teodor Roșca adm. prot. și diaconul D. Băloni din Caransebeș.

În sunetele clopotelor, trase ca la zile mari și în acordurile imnului arhieresc executat de corul „Doina Bistrei” din Cireșa, alaiul se pornește spre Biserică unde este așteptat de clerul venit de pe întreaga vale a Bistrei superioare.

Aici, oferind Sf. Evanghelie și Sf. Cruce pășește întru întâmpinare Păr. Gh. Popovici parohul locului, care prezintă P. S. Sale un lung raport în care se evidențiază caracterul geto-dacic al comunei, împreună cu realizările edilitare, culturale și social-economice dela străbunii preotului și până az, când satul având toate instituțiile necesare, după cerințele moderne, culminează cu biserica de curând renovată și pictată, astfel ca să corespundă aspirațiilor credincioșilor săi.

P. S. Sa ascultând cu mult interes interesanta expunere, își exprimă via satisfacție pentru frumoasele realizări din comună cari nu sunt altceva decât fructul colaborării fericite dintre preot și ceilalți factori de răspundere din sat împreună cu întreg poporul.

Apoi la invitația P. S. Sale, preoții și mulțimea intră în sf. Biserică și începe Sf. Liturghie slujită în sobor de către P. S. Sa Păr. Episcop Veniamin, înconjurat de P. O. Prot. Dr. M. Bănescu cons. ref. eparhial, P. O. Prot. T. Roșca adm. prot., P. C. Pr. Gh. Popovici din loc, P. C. Pr. I. Țerovan-Ohabistra, P. C. Pr. I. Turcan-Cireșa, P. C. Pr. I. Racoveanu-Ferdinand și diac. D. Băloni din Caransebeș. Răspunsurile corale au fost date cu deosebită măiestrie de corul „Doina Bistrei” din Cireșa, de sub conducerea d-lui Inv. director școlar N. Olariu.

Atât Liturghia arhierescă cât și răspunsurile liturgice au impresionat adânc pe credincioși, iar împărtășirea preoților din mâna Arhierelui, a rămas în amintirea sătenilor ca o reeditare a Mântuitorului între Sf. Apostoli la cina cea de taină.

Folosind această transpunere sufletească a credincioșilor P. S. Sa rostește o impresionantă și documentată predică în care plecând dela evanghelia zilei face incursiuni în antichitate și viața patristică ca apoi să combată toată necredința și rătăcirile cu argumentele apologetice popularizate și să tragă concluziuni de viață cu adevărat creștină, demnă și folositoare pentru fiecare credincios.

Și astfel timp de o oră încheiată, Chiriarhul s'a întreținut cu credincioșii cari îl sorbeau din privire... și se minunau de atâta putere apostolică de convingere.

La sfârșitul Liturghiei, P. S. Sa s'a întreținut cu populația împărțind icoane, cruciulițe și cărți de rugăciuni.

Masa s'a servit în casa Păr. Gh. Popovici, iar după revizia Oficiului Parohial P. S. Sa a vizitat Centrala Hidroelectrică a Uzinelor T. N. C., după care împreună cu suita, s'a îndreptat spre ședință.

I. R. Nera

Pelerinajul dela „Piatra Scrisa”

Creștin din moși strămoși, poporul nostru a trăit și trăiește după sfatul: *Roagă-te și lucră!* În Duminica Tuturor Sfinților, mulți credincioși ai Bisericii noastre din satele din jur și mari îndepărtări au venit în pelerinaj la acest Sf. locaș, pentru a se ruga.

Au lucrat primăvara întreagă și au semănat bobul aducător de hrană. Acum se roagă pentru iertarea păcatelor, pentru bunăliniștea văzduhurilor, pentru îmbelșugarea roadelor pământului și mântuirea sufletelor.

Rugăciunile au început din seara ajunului acestui praznic.

Pentru organizarea acestui pelerinaj s'a îngrijit delegatul Sf. Episcopii Păr. Prot. Dr. M. Bănescu.

Diferitele rugăciuni și sf. Taine cerute de credincioși au fost săvârșite începând cu zorii zilei hramului.

La ora 9 Prea Sf. Sa Episcopul Veniamin a sosit dela Caransebeș în mijlocul mulțimii cu mașina, însoțit fiind de Păr. I. Bulea și diaconul D. Băloni.

Întâmpinarea s'a făcut de preoți în ornate și mare mulțime de credincioși în cântări și cu praporii.

Sf. Liturghie a slujit-o Prea Sf. Sa înconjurat de soborul a 14 preoți și un diacon.

În predica rostită timp de $\frac{3}{4}$ oră, Prea Sf. Sa a căutat să înalțe inimile ascultătorilor spre Hristos și le-a împărțit sfaturi cu pilde de viață curată.

Sfârșitul pelerinajului s'a făcut prin răspândirea grupurilor spre sate cu steaguri bisericești în frunte.

Primul Congres Național - Bisericesc al Mitropoliei Banatului

Duminică 11 Iulie a. c., s'a întrunit primul congres național bisericesc al restauratei Mitropolii a Banatului. Acest rar eveniment s'a desfășurat într'o atmosferă de seninătate și sinceră colaborare armonică a clericilor și a mirenilor.

Sf. Liturghie a fost oficiată de I. P. S. Sa Mitropolit Vasile, și P. S. Sa Episcopul nostru Veniamin, înconjurat de un numeros sobor de preoți și diaconi.

La sfârșitul Liturghiei s'a oficiat un parastas pentru foștii mitropoliți ai Banatului.

La orele 12 a avut loc deschiderea Congresului în sala de ședințe a Camerei de Comerț.

I. P. S. Sa Mitropolitul Vasile, ocupând scaunul prezidențial, rostește o substanțială cuvântare de deschidere a primului Congres național-bisericesc al Mitropoliei Banatului. I. P. S. Sa face un amplu istoric al actualei Mitropolii al cărui trecut se pierde în negura celor dintâi veacuri creștine. După ce expune toate fazele și tot sbuciumul înaintașilor pentru înfăptuirea acestui ideal al bănățenilor, cel dintâi Mitropolit al restauratei

Mitropolii, face apel la membrii congresului ca, această moștenire scumpă să fie păstrată, consolidată, desăvârșită și înălțată la starea de strălucire visată de înaintași.

După cuvântul de deschidere — la propunerea I. P. S. S. Mitropolit — se trimit telegrame către I. P. S. Patriarh Justinian, d-lui prim-ministru Dr. P. Groza, dlui Stanciu Stoian, ministrul Cultelor și I. P. S. S. Mitropolit Nicolae al Ardealului.

În ședința a doua se prezintă rapoartele secțiilor pentru validarea mandatelor.

Congresul aprobă formarea comisiilor de lucru și a biroului.

Comisia de candidare face apoi propuneri pentru alegerea Consistorului mitropolitan. Procedându-se la votare au fost aleși următorii:

IN CONSISTORUL MITROPOLITAN:

Secția adm. bisericească:

a) Ordinari:

Arhim. Dr. L. Busuioc, Prot. Ic. St. Romul Ancușa, Prot. Ic. St. I. Crăciunel, Prot. Dr. Traian Coșeriu, Prot. Dr. Marcu Bănescu, Prot. Ioan Muntean.

b) Supleanți:

Prot. Iosif Cămpian, Prot. Const. Tismănariu, Pr. Damaschin Daicovici.

Secția culturală:

a) Ordinari:

Prot. Ic. St. Dr. Șt. Cioroianu, Prot. Teodor Roșca, Dr. Iuliu Coste, Dr. Nic. Apostolescu, Pavel Jumașca, Dr. Isac Rădulescu.

b) Supleanți:

Prot. Dr. Victor Vlăduceanu, Prof. Nicolae Jucu, Dimitrie Sgriban.

Secția economică:

a) Ordinari:

Prot. Ic. St. Dr. P. Țucra, Prot. Dr. Iacob Crețiu, Dr. Coriolan Băran, Dr. Titus Popovici, Ing. Ștefan Bornuz, Dr. Virg. Cimponeriu.

b) Supleanți:

Prot. Dr. Nic. Iorgovan, Dr. Iosif Petric, Ing. Vasile Zbegan.

Iar Consilier referent mitropolitan: Prof. Dr. Gh. Cotoșman.

După constituirea și alegerea Consistorului mitropolitan, P. C. Sa Prot. Ic. Stvr. I. Geția prezintă raportul general al comisiei pentru organizarea Mitropoliei. Dl. Sever Bocu a ținut apoi o documentată conferință de 2 ore despre noua Mitropolie.

În ședința III, din 12 Iulie, I. P. S. S. Mitropolit Vasile, pune în discuție raportul general și proiectul de concluz. Păr. Prot. Ic. Stavr. I. Geția a prezentat celelalte rapoarte și hotăriri ale comisiei de organizare a Mitropoliei.

De o importanță deosebită pentru viitorul Mitropoliei Banatului este adresa prezentată de păr. raportor a Episcopiei Aradului, împreună cu

hotărîrea luată în ședința sesiunii extraordinare dela 3 Iulie 1948 a Adunării eparhiale a Aradului, prin care se cere alipirea eparhiei Aradului la Mitropolia Banatului.

I. P. S. S. Mitropolit Vasile, mulțumește P. S. Episcop Andrei al Aradului pentru gestul de înțelegere manifestat.

Zilele de 11 și 12 Iulie 1948 vor rămâne zile memorabile în istoria Bisericii bănățene.

V. T.

PILDE CREȘTINE

JERTFA FRATELUI

Un tânăr rătăcit părăsi casa părintească; după un timp intră în ceata unor tâlhari și ajunse cel mai cumplit dintre ei.

Tatăl porunci slugilor să pornească în căutarea copilului pierdut, să-i spună să-și vină în fire, să se căiască și să se întoarcă acasă, pentru că el ca tată, îl iartă și-l primește iar sub acoperișul său.

Toate slugile s'au opus poruncii lui, din cauza primejdiilor din pădure și de frica tâlharilor. Atunci, fratele el mai mare se hotărî să meargă el însuși în căutarea fratelui iubit și să-i comunice iertarea părintească. Dar îndată ce pătrunse în desișul pădurii, tâlharii se năpustiseră asupra lui și-l răniră de moarte. Fratele lui era cu ei. Când își dete seama că drumetul nenorocit e fratele lui cel mai mare, se lovi cu pumnii în piept și începă să plângă în hohote.

Muribundul îi comunică vestea iertării părintești și muri rostind: „Acum pot muri... scopul mi l-am ajuns... am vestit fratelui meu iertarea“.

Jertfa fratelui răscoli adânc sufletul fiului pierdut; el se căi cu sdrobire de cuget și lacrimi amare; se întoarse acasă și își schimbă cu totul viața.

Fiecare creștin trebuie să-și jertfească viața ca să ducă veste de iertare și de viață fraților cufundați în păcate.

CEI TREI ORBI

Într'una din zile se întâlniră trei orbi și începă să se întrebe între ei:

— Tu cum ai orbit?

— În tinerețe eu am fost marinar — răspunse tovarășul. Călătoream pe mare, dădată m'am îmbolnăvit, ochii au început să se acopere cu albeață, așa că n'am mai putut

umbla, am alergat la toți doctorii dar n'au putut să-mi redea vederea și iată așa am rămas orb.

Iar tu cum ai orbit? — întrebă acelaș orb pe un alt tovarăș de nenorocire.

Eu am fost geamgiu după meserie: tăiam sticlă și puneam geamuri.

Odată mi-au sărit în ochi niște sfărâmături de sticlă și cu toată căutarea, tot am orbit — nu m'am putut vindeca — Dar tu din ce pricină ai pierdut vederea? — au întrebat acești doi pe cel dintâru.

Să vă povestesc adevărul — a zis el emoționat — în tinerețe mă feream de muncă. Eram în totul, pot spune, robul lenei. Am ajuns până la aceea că n'aveam ce mânca și m'am apucat de furat. Odată după ce făcuseră mai multe furturi, eram în piață. Și am văzut trecând pe acolo — ducând un mort, bogat și bine îmbrăcat. Am mers în urma procesiunii să văd locul de îngropare. După ce au înconjurat biserica, am văzut punând mortul într'un cavou familiar, după care a plecat fiecare la ale sale. Eu atunci, rămânând singur, am intrat în cavou și am desbrăcat pe mort de toate hainele lui cele mai scumpe, l'am lăsat în pânza cu care era învelit trupul pe deasupra. Când să ies afară, ducând cu mine hainele, deprinderea rea mi-a șoptit: ia și pânza și ea prețuiește ceva.

Spre nenorocirea mea m'am întors înapoi. Dar cum am luat pânza și a rămas trupul gol, deodată înfiorându-mă mi-am pierdut cunoștința, sub presiunea acestui fior, am văzut pe mort cum s'a sculat înaintea mea și întingând mâinile, cu degetele uscăcioase pipăindu-mi fața, mi-a scos ochii.

De frică am încrămenit pe loc și nici n'am știut să fug... Venindu-mi puțin în fire, nenorocitul de mine, am lăsat totul și băjbăind prin întunec, după multă casnă am ieșit. Iată v'am povestit vouă cum eu am orbit...

Mare nenorocire este să fie cineva lipsit de lumina ochilor! Mare rău este pentru neamul omenesc, — orbirea trupească, însă mai mare rău e orbirea cea sufletească. Ce oare l-a adus pe acest om la nenorocire? Păcatul.

Cine oare îl orbește pe om de nu cunoaște calea mântuirii? Păcatul.

În adevăr, cea mai mare dintre relele omenirii — este orbirea. Ar fi de prisos să zugrăvim starea rea a celor lipsiți de lumina zilei. Dar mai nenorociți sunt cei orbiți sufletește, e un rău care duce la pierzare, e un rău mare, când sufletul sub ascultarea patimi-

lor și a păcatului, nu vede pe Dumnezeu, nu vede mâna plină de milă a Celui de sus, când cu îndărătnicie se împotrivește poruncilor mântuitoare, gândește, simte, dar nu se lasă de răutăți.

Să ne ferim de orbirea duhovnicească, să ne temem de întunerecul duhovnicesc.

Iubiți înmina, adevărul, cinstea, dreptatea, curățenia, ca să fiți fiii luminii, ai bucuriei și ai mântuirii binecuvântate.

Ierom. Epifanie

INFORMAȚII

Recepția în onoarea I. P. S. S. Justinian la Moscova — Luni 19 Iulie d. prof. Gh. Vlădescu — Răcoasa, ambasadorul R. P. R. în U. R. S. S., a dat o recepție în onoarea I. P. S. S. Patriarhul Justinian și a delegației bisericești române.

Au participat I. P. S. Sa Patriarhul Alexei al Moscovei și alți frunțași ai bisericii ruse precum și reprezentanții bisericilor veniți la Moscova pentru a sărbători 500 ani dela autocefalia bisericii ruse.

Au fost de față d. Karpov, președintele comitetelor pentru chestiunile bisericii ortodoxe ruse și locșitorul său Belisev, precum și membri ambasadei române.

Guvernul român a denunțat Concordatul cu Vaticanul. Pentru a putea aduce la îndeplinire dispoziția constituțională cu privire la libertatea cultelor religioase s'a aprobat: Abrogarea legii din 12 Iunie 1929 pentru aprobarea Concordatului cu Vaticanul, denunțarea acestui Concordat și încetarea aplicării dispozițiilor menționatului concordat pe data denunțării lui.

Prin anularea concordatului cu întreaga lui serie de avantagii și privilegii — pe care nu le avea Biserica noastră ortodoxă — se pune capăt aceluși „stat în stat”, așa cum a fost cultul catolic și se asigură un regim de egalitate tuturor cultelor din țară.

Biserica Ortodoxă Franceză. În ultimul timp un mare număr de francezi, mai ales din Paris, au trecut la ortodoxie.

Începutul a fost făcut de un mănunchiu de francezi catolici de rit roman, sub conducerea episc. Mart, Winnaert, în anul 1936. Astăzi noua biserică ortodoxă își înmulțește rândurile, duhul apostolic cuprinzând întreaga Franță. Acești creștini la trecerea lor la ortodoxie, au cerut ca slujirea Sf. Liturghii să se săvârșească după ritul latin, așa cum era înainte de schizmă.

Biserica franceză, fără nici un calcul politic sau lumesc, stă azi sub oblăduirea I. P. S. Serafin, episcop al bisericii ruse din Franța.

Cu toate că nu e de nimeni subvenționată, strădania călugărilor misionari — benedictini, căștigați la ortodoxie — a dat roade îmbucurări

toare. Astăzi biserica ortodoxă de rit latin din Franța, are două parohii în Paris și o mănăstire. Recent, s'au inaugurat și cursurile unei școli franceze de teolog ortodoxă: *Istitutul Sf. Dionisie*, unde au fost invitați să țină cursuri teologi de valoare din toate țările ortodoxe. („Univerul“).

O delegație guvernamentală cehoslovacă, în frunte cu d. A. Zapotocky, președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Cehoslovace sunt într-o vizită oficială în țară.

Delegația a fost primită de d-nii prof. Dr. C. I. Parhon, președintele Prezidiului Marelui Adunări Naționale. La această vizită au fost de față d-nii Dr. P. Groza, președintele Consiliului de Miniștri, Gh. Gheorghiu-Dej, vicepreședinte al Consiliului, membrii guvernului și alte personalități.

Conferința internațională a Dunării, a fost convocată pe ziua de 30 Iulie a. c., la Belgrad.

Țara noastră și-a fixat delegația, care va reprezenta interesele la această conferință.

† **Pictorul Ioan Băleanu** a trecut la vecinicie, Luni în 13 Iulie a. c.

Pictura bisericească din Banat pierde pe unul din cei mai pricepuți mănători ai penelului, căci răposatul a fost unul din pușinii pictori bisericești autorizați în Banat.

Studiind în străinătate a venit în Țară să aprofundeze arta picturii bisericești ce și-a însușit-o și exprimat în multe icoane, ce vor rămâne ca frumoase podoabe ale Casei Domnului.

Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii Săi.

Rectificare. În urma unor regretabile erori de culegere, în nota oficială Nr. 2118/1948, publicată în Nr. 27—29 al Foi Diecezane s'au strecurat o mulțime de greșeli de ortografie și punctuație care urmează a se rectifica de P. C. Protopopi și C. Preoți interesați, iar aliniatul 1, rândul 6 se va trece, după cuvântul *mobile* și cuvântul *imobile*.

Rugăm insistent abonații noștri să ne trimită abonamentul restant pe 1947 și cel pe anul 1948, căci în caz contrar ne vedem siliți a le sista trimiterea foi.

AVIZ

Se comunică Onor Oficiilor Parohiale că la Venerabilul Consiliu Eparhial se găsesc spre vânzare lumini cu prețul de 650 Lei Kg. plus toate taxele legale (24% cifra și 14% timbre). Luminile se distribuie de Păr. Diacon Dimitrie Băloni.

PARTEA OFICIALĂ

NOTĂ OFICIALĂ

Nr. 2354 E. 1948.

Ministerul Cultelor, Direcțiunea Contabilității, cu Nr. 22375/1948, ne aduce la cunoștință următoarele:

Ministerul Finanțelor Oficiul General al Planurilor de investiție, Inzestrare și Furnituri publice prin adresa Nr. 326681/1948 înregistrată la acest Departament la Jr. 22375/1948, ne face cunoscut următoarele:

„Prin Jurnalul Consiliului de Miniștri Nr. 350/1932 publicat în Monitorul Oficial Nr. 81 din 5 Aprilie 1932, s'a modificat art. 30 din caetul de sarcini „tip“ cu condițiuni generale, publicat în M. O. Nr. 27 din 4 Iunie 1931, în sensul că prețul de contractare pentru materialele ce se aprovizionează de Administrațiile Publice, pe bază de licitație publică, să fie grevat sau degrevat la ordonanțare cu adăugirile sau scăderile aferente de taxe și impozite la Stat, Județ și comună intervenite dela data licitației și în cursul executării contractului.

Deasemenea prin Decizia Ministerului Comerțului Nr. 6934 publicată în M. O. Nr. 101 din 30 Aprilie 1948, s'a dispus ca toți cei care își stabilesc prețurile și tarifele pe răspundere proprie, pe bază de autocalculație, sunt obligați ca în termen de 10 zile dela data publicării acestei Decizii în Mon. Of. să-și întocmească noi calculații și să practice prețurile și tarifele rezultate din ele.

Această recalculare s'a făcut ținându-se seamă de reducerea fiscalității și de noile prețuri și tarife, stabilite de Ministerul Comerțului sau alte Departamente precum și de noile prețuri rezultate din autocalculațiile întocmite conform alineatului precedent indiferent dacă întreprinderea s'a reprovizionat sau nu cu materialele necesare fabricației, la noile prețuri stabilite.

Ca urmare la cele de mai sus, toate administrațiile publice sunt obligate să ceară furnizorilor ce au de executat în continuare contracte sau comenzi încheiate pe bază de oferte, date înainte de 1 Aprilie 1948, să reducă prețurile în raport cu noile prețuri, tarife și noua fiscalitate puse în aplicare după această dată, cunoscându-se că Decizia Nr. 6934/1948, prevede sancțiuni severe pentru cei care nu se conformează măsurilor date de Guvern“.

Având în vedere că prin aceste măsuri s'a urmărit să se aducă și o economisire a cheltuielilor publice, vă rugăm a pune în vedere organelor Dvs. în subordine pentru a respecta și a se conforma dispozițiilor legale de mai sus“.

Ceea ce se comunică spre știre și strictă conformare.

Caransebeș la 28 Iunie 1948.

Consiliul eparhial